

Conferința Smart Diaspora: Diaspora în Învățământul Superior, Știință, Inovare și Antreprenoriat 2023

Antreprenoriatul - factor determinant
în sustenabilitatea sectorului
industriilor culturale și creative

Dr. Nicolae Bibu

Dr. Mihai Lisetchi

12.04.2023

Industrii culturale

: industrii care produc și distribuie bunuri și servicii care, în momentul în care sunt dezvoltate, **încorporează un atribut cultural specific**, o utilizare sau un scop, **indiferent de valoarea comercială** (KEA EU Affairs, 2019)

Industrii creative

: industrii care folosesc **cultura ca input sau au o dimensiune culturală**, deși rezultatele lor sunt în principal funcționale. (KEA EU Affairs, 2019)

*Termenii sunt utilizați aproape **interschimbabil***

*„**Industrii culturale**” accent pus pe **moștenirea culturală și elementele tradiționale și artistice ale creativității***

*„**Industrii creative**” accent pus pe **talentul creativ și inovația individuală și pe exploatarea proprietății intelectuale.***

* OMC (2018) - Rolul politicilor publice în dezvoltarea potențialului antreprenorial și de inovare al CCS (accesat 03.2022, [link](#))

Industrii culturale și creative *

Viziunea UE **4 categorii**, de la industrii cu o mai mare intensitate culturală la industrii mai creative și o legătură între creativitate și producție

CATEGORIE	SECTOR
CULTURĂ DE BAZĂ	Arte vizuale Artele spectacolului Mostenire culturala
INDUSTRIILE CULTURALE	Filme și videoclipuri Televiziune și radio Jocuri video Muzică Publicare
INDUSTRIILE CREATIVE	Proiectare Arhitectură Publicitate
IMPULS CREATIV	Producători de calculatoare, telefonie mobilă , altele

* KEA European Affairs (2019) - COCO4CCI - D.T1.2.1. Setul de instrumente de cartografiere STRATEGIA DE HARTARE ȘI CLASIFICAREA CCI

Sectorul ICC în Europa

DIVERSITATE

INOVAȚIE

TEHNOLOGIE ȘI
ȘTIINȚĂ

CREATIVITATE
BAZATĂ PE
CULTURĂ

- Europa beneficiază de o **cultură bogată și diversă** oferind **putere** într-o economie globalizată.
- Sunt necesare **soluții inovatoare** pentru a face față provocărilor actuale, sunt necesare **noi abordări ale creșterii durabile** pentru a răspunde crizelor complexe.
- **Inovația cuprinde** mai mult decât inovația tehnologică și științifică. **Procesele de design creativ** sunt din ce în ce mai relevante în acest context.
- **Industria culturale și creative** (ICC) folosesc **creativitatea bazată pe cultură ca bază** pentru dezvoltarea abordărilor inovatoare pentru alte sectoare ale economiei.

context european

Cadrul strategic pentru politica culturală a UE

Industria culturale și creative contribuie la toate cele 6 priorități politice pentru 2019-2024 :

1. **Un acord ecologic european** : străduința de a fi primul continent neutru din punct de vedere climatic
2. **O Europă potrivită pentru era digitală** : împuternicirea oamenilor cu o nouă generație de tehnologii
3. **O economie care funcționează pentru oameni** : lucrând pentru echitatea socială și prosperitate
4. **O Europă mai puternică în lume** : Europa să depună eforturi pentru mai mult prin consolidarea mărcii noastre unice de conducere globală responsabilă
5. **Promovarea modului nostru de viață european** : construirea unei uniuni a egalității în care toți avem același acces la oportunități
6. **Un nou impuls pentru democrația europeană** : cultivarea, protejarea și consolidarea democrației noastre

ECONOMIA CULTURALĂ ȘI CREATIVA A UE

DATE ESENTIALE

VENITURI

Cu o **valoare adăugată de 413 miliarde EUR (2017)**, ICC reprezintă **5,5% din economia totală a UE** .

LINK-URI

ICC generează **venituri importante legate de turism cultural** sau festivaluri pentru serviciile de cazare și alimentatie.

În ceea ce privește sectorul TIC, ICC sunt **strâns legate între ele** prin **servicii digitale**, care reprezintă o componentă cheie a lanțurilor valorice ale muzicii și jocurilor video.

LUCRATORI CULTURALI

În medie, **32% dintre lucrătorii culturali sunt liberi profesioniști**, comparativ cu **14% în totalul angajării**.

SPRIJIN PENTRU CARIERĂ

Ciclul de viață în ICC se leagă foarte mult de cariera profesioniștilor din aceste sectoare. **Concentrarea pe tot parcursul vieții și sprijinul pentru antreprenoriat și inovare în sectoarele culturale și creative ar trebui să se refere la carierele profesioniștilor din aceste sectoare.**

Ar trebui să **se concentreze pe toate etapele ciclului de viață** și nu numai pe faza de start-up .

* KEA (2021) - Analiza de piață a sectoarelor culturale și creative din Europa - Un sector în care să investiți [legătura](#)

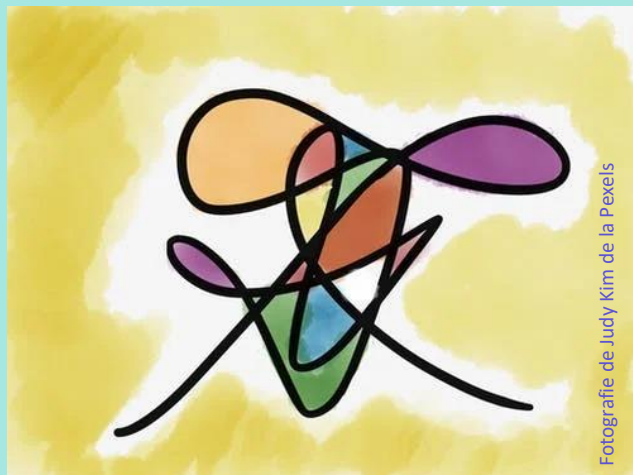

Liber profesionist

Micro-
întreprinderi

IMM- uri

Companii mari

Profesioniștii din aceste sectoare sunt organizați în principal ca **lucrători independenți sau ca microîntreprinderi și IMM-uri.**

Companiile **mari sunt o minoritate, dar ele există**, de exemplu, publicarea, sectorul audiovizual și industria jocurilor.

CARIERE ÎN ICC *

1. Mulți profesioniști din aceste sectoare **combină mai multe locuri de muncă** pentru a-și câștiga existența.
2. Profesionist **trece de la un proiect la altul** într-un flux continuu care **uneori se oprește** din cauza lipsei de noi oportunități.
3. Uneori, pot avea **o combinație de locuri de muncă culturale/creative,**
4. **De obicei,** lucrează atât în economia creativă, cât și în cea tradițională.

Viitorul pieței muncii

Carierele în sectoarele culturale și creative **nu sunt liniare**

Carierele din ICC se **mișcă în mod constant înainte și înapoi**, ceea ce implică faptul că profesioniștii ar trebui să fie foarte conștienți de alegerile pe care le fac.

Întrucât locurile de muncă stabile sunt încă norma în economia tradițională, profesioniștii ICC simbolizează viitoarea piață a muncii.

* OMC (2018) - Rolul politicilor publice în dezvoltarea potențialului antreprenorial și de inovare al CCS (accesat 03.2022, [link](#))

Antreprenoriatul

BENEFICII PENTRU ANTREPRENOR

- **Independența** deciziilor,
- **libertatea** de acțiune,
- sunt **mai puține reguli** și constrângeri externe;
- **satisfacția și mândria** că a creat o companie care prin produsele sau serviciile oferite, aduce un plus de valoare comunității
- Satisfacția de a își exprima talentul,

Antreprenoriatul

= Activitatea de **înființare a unei organizații** (cu scop de profit sau nonprofit), asumându-și diverse riscuri în scopul **satisfacerii unei nevoi umane**

Antreprenor – persoana care implementează o **inițiativă** care vizează satisfacerea unei nevoi umane

Tipologia antreprenoriatului (pe baza scopului):

- Antreprenoriatul **pentru profit**
- Antreprenoriatul **social**

Creativitate și antreprenoriat

- majoritatea **creatorilor (artiști)** se gândesc **doar la aspectul creativ** al muncii lor. Mulți dintre ei duc lipsă de bani.
- **Nu vor să fie tratați** ca antreprenori. Ei simt că se „vând”
- de fapt, **sunt antreprenori**, dar pur și simplu **nu știu sau nu acceptă**
- **Totuși**, este important să aducem **spiritul antreprenorial și creativitatea împreună**.

Community Enabled Open Training on Creative & Cultural Entrepreneurship (TraCCE project)

- **6 parteneri** , proiect Erasmus + finanțat de UE
- **4 țări:** Austria - SIG , Grecia- SEERC , Germania- MUAS , România –WUT, UPT, Primaria Municipiului Timisoara

Rezultate ale proiectului

- IO1 - Curriculum CCE
- IO2 - Setul de instrumente de dezvoltare a unui workshop CCE
- IO3 - CCE Mediu virtual de învățare
- IO4 - CCE Set de instrumente utile formatorilor
- 2 evenimente de formare a formatorilor
- 4 evenimente de multiplicare

Detalii la <https://tracce-project.eu>

Rezultat Intelectual 1 – Curriculum CCE (WUT)

- **Modulul/Zona 1 : Oportunități CCE și Identificarea ideilor**, inclusiv: identificarea oportunităților de piață CCE, dezvoltarea pre-seed CCE, etc.
- **Modulul/Zona 2: CCE Start-up, modele de afaceri CCE pentru start-up-uri**, dezvoltarea de parteneriate/rețele între antreprenori creativi și culturali, finanțare, managementul riscurilor, volatilitatea organizațională, sustenabilitatea și responsabilitatea antreprenorilor creativi și culturali.
- **Modulul/Zona 3 : Strategii de creștere și de ieșire CCE**, inclusiv: creșterea CCE, brevetare, strategii de ieșire și globalizare, modele și cicluri de scalare, tendințe de dezvoltare următoare pentru antreprenorii creativi și culturali.
- **Modulul/Zona 4: Studii de caz CCE**, inclusiv exemple de bune practici CCE din viața reală

IO2 - Conceptul atelierului CCE și cadrul de co-creare

Dezvoltarea unei **metodologii de co-creare a inovației deschise** cu indicatori de măsurare bine definiți care urmăresc să măsoare nivelul de implicare al actorilor din comunitate, precum și schimbarea/impactul real determinat de implicarea lor

Pe baza metodologiei de co-creare dezvoltarea unui **cadru conceptual condus științific pentru ateliere de lucru** care să permită o infuzie adecvată de inovație deschisă și abordare de co-creare cu actorii din comunitate

IO3 - CCE Virtual Learning Environment (VLE)

Toate materialele didactice sunt disponibile online la <https://www.sce.academy> Courses from our partner network

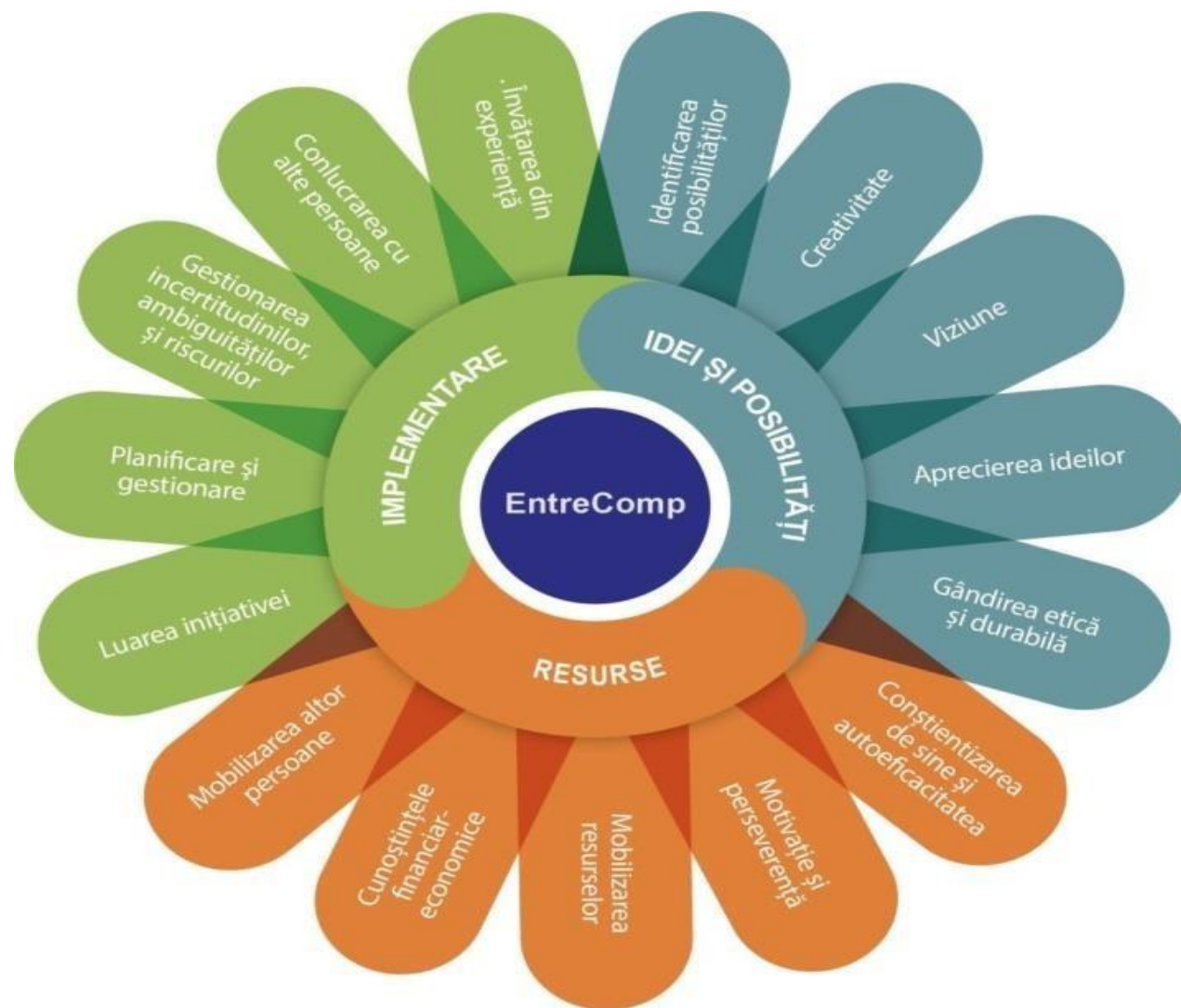
Mediul virtual de învățare (VLE) **include:**

- Materiale de studiu,
- Prezentări powerpoint,
- Materiale video
- Studii de caz

IO4 - CE Train the Trainers Toolkit

Acesta include

- Competențe antreprenoriale (Modelul EntreComp)
- Mecanisme de facilitare
- Partea de antreprenoriat digital
- Cele mai bune practice în CCE

Community Enabled Open Training on Creative & Cultural Entrepreneurship (TraCCE project)

- Care sunt **avantajele ca un profesor/formator** să folosească cursul și VLE pentru dezvoltarea profesională proprie și pentru studenții /elevii lor?
 - Este **modular** și poate fi adaptat ca un singur modul sau un curs complet
 - **Setul de instrumente** Train the Trainers oferă metode și instrumente de utilizat pentru predarea antreprenoriatului în ICC
 - Se concentrează pe **oameni creativi și talentați**, cum sunt artiștii, și dezvoltă abilitățile de afaceri necesare
 - Oferă o **carieră profesională alternativă** interesantă pentru tinerii creativi

**Vă invităm să utilizați cursul și mediul virtual de
învățare!**

Vă mulțumim!

nicolae.bibu@e-uvt.ro

mihail.lisetchi@e-uvt.ro